

ואן בפטיסט פוקליין נולד ב-1622 לחדרן מלך צרפת, ששימש גם כרפרו הפרטי. למיליוני צופי תיאטרון ידוע כן רפד זה בשמו המאומץ — מולייר. אחר תקופה קצרה כחדרן-המלך החליט פוקליין הצעיר לשנות את מקצועו, להיות למשורר, מחזאי ושחקן.

האימרה "משנה שם — משנה מול" נתאמתה לחלוטין במקרהו של פוקליין. אך אימץ לעצמו את השם מולייר ויסד להקה תיאטרונית, הלך מחייל לחייל עד שלושים ה-14 (שאת אביו שרת מולייר כחדרן) החליט לאמץ את הלהקה ולהעניק לראשה המוכשר גימלה שנתית של 1000 ליברות. מולייר, מלך הקומדיה הצרפתית, היה חביב החצר, נואף מצליח, שחקן

השובל הזה מיליץ על אחזה מוליירי מאלף ומבדד, המו

גם בן הרפגון, קליאנט (שאינו אביו, הקמטן, רוצה ב"חלפי") משיג לו הלואה, שע

אליז, בתו של הרפגון (מניה הלוי), חוששת שמא לא תזכה להסכמת אביה לנשואיה עם בחיר לבה וואלר (נתן כוגן) שנשכר כמשרת בבית הרפגון, כדי להיות בקרבת אליז.

לה-פלש : הנה רשימה ארבעה כרעים, מקושטת כ הונגריה על-גבי ריפוד של וכביר לכיסוי הרגליים. הכ טאפסה כחול ואדום לסיר שובל, מעשה צמר קטיפה וקטנים כולם משי.

אליז : הה, וואלר, בבקשה ממך — אתה לא תזון מפה. עליך לעשות את הכל כדי למצוא דרך אל לבו של אבי.

וואלר : את רואה כמה אני מתאמץ וכמה טכסיטי נימוסים דקים השקעתי כדי שאוכה לפניו לשרת אותו, איוה מסכות של חביבות אני מעלה על פני כדי לשאת חן מלפניו. בשטח זה אני מתקדם להפליא; כדי לקנות את לבם של הבריות אין לך דרך טובה מלהקטיר קטורת לכל מום שבהם ולמחוא כף לכל מעשה שהם עושים. אפילו את המפולסלים שבהם אתה מביא לידי טמטום גמור כשאתה מגיע לפרק חנופה. יכול אתה להלעיטם כל חיפפה וכל דבר גיחוך שבעולם.

קליאנט : מה לפי דע **קליאנט :** מה עלי לעשו

כשמופיעה מאריאן, הכלה איננה אלא אהובתו של קל לא נעלמת גם מעיניו (ואוזנ

השדכנית פרוזין (רוזה ליכטנשטיין) מכינה בינתיים את הקרקע אצל הרפגון, שאינו בסוּח כל כך בעצמו, חושש שכלתו-לעתידי הצעירה לא תרצה בו, בסופו של דבר.

הרפגון : את מוצאת שאני בסדר ?

פרוזין : אם אתה בסדר ? אתה נהדר. מראה כזה — ממש לצורך. תסתובב קצת, בבקשה. שיא השלמות. נראה אותך מתהלך קצת. הנה זהו גוף מחוטב, חופשי, קל-תנועה. כמו שיאה לו לאדם, ובלי כל סימן של מיחושים.

הרפגון : מיתושים גדולים אין לי, השבח לאל. רק השעול קופץ עלי מפעם לפעם.

פרוזין : שום חשיבות. דבר זה משלים אותך באופן לא רע כלל וכלל, כיוון שיש לך שעול חגיגי מאוד.

הרפגון : אמרי לי בבקשה, מאריאן עוד לא ראתה אותי כלל ? היא לא השיגחה בי בדרך מקרה ברחוב ?

פרוזין : לא, אבל שוחחנו עליך הרבה. תארתי אותך לפניו ואור מלא וגם דיברתי בשבחי מעלותיך והוכחתי לה מה טוב יהיה חלקה אם היא נישאת לבעל שכמוך.

הרפגון : יפה עשית, ואני מודה לך.

הקמטן

עברית : נתן אלתרמן — ההצגה : שמואל בונים — הציור : אריה נבון — מנגינות ביניים : גארי ברתיני — מנהל ההצגה : נתן ריבקין — מנהל הבמה : דוד גרינבלט — מנהל התאורה : אריה שפויניץ — בניין התפאורה : דוד בקרמן — בגדים : אניה שגל — פאות נכריות : שושנה זק — נעליים : "טיב" — בדים : "תוכי" — מקום העלילה : פאריס, בית הרפגון.